

Hemels en Vergeefs

1 december 2014 | Marjolijn van den Berg

Vanavond ben ik in [De Nieuwe Liefde](#) bij het literair concert *Hemels en Vergeefs* van [Toon Tellegen](#). Het is een bijzondere editie want vandaag is ook de presentatie van Tellegen's nieuwe dichtbundel *De Werkelijkheid*. Hij heeft de bundel, naar schijnt, zelf nog niet eens gezien.

Terwijl het publiek zit te wachten tot het concert begint, wordt er luid gekletst. Ze hebben er zin in. Zodra Toon Tellegen en de muzikanten ten tonele verschijnen, wordt het geklets vervangen door een uitbundig applaus.

De redactrice van Querido probeert het woord te nemen. Nadat de microfoon zo'n vijf keer rondzingt en iedereen z'n vingers in z'n oren heeft, besluit ze het zonder te doen. 'Ik stel voor dat iedereen maar even heel stil is en zich goed concentreert. Dan lukt het zo ook wel.' De achterste helft van de zaal is het er niet mee eens en broemt nog even wat maar legt zich er dan maar bij neer. De redactrice overhandigt Tellegen de bundel, die hij vervolgens glunderend bekijkt. Tellegen: 'Ik wil ook nog even mijn zoon Boris bedanken, die de bundel heeft geïllustreerd.' Hij werpt een warme blik op zijn zoon. Het concert kan beginnen.

Een mengelmoes van je opa, Sinterklaas en een dominee

Hemels en Vergeefs bestaat uit een combinatie van voordracht en muziek. De vleugel wordt bespeeld door Albert van Veenendaal en de elektrische gitaar bevindt zich in de handen van Corrie van Binsbergen. Als Toon Tellegen begint voor te dragen, komt er meteen een gevoel van rust over me heen. Ik wijd het aan zijn stem, die een mengelmoes is van je opa, Sinterklaas en een dominee. Dit, samen met de prachtige muziek, zorgt voor een totale onderdompeling. De verhouding tussen de twee is perfect in balans. Er gaat zo'n evocatieve kracht uit van deze muziek dat ik de hele avond graag op cd zou hebben, zodat ik het op kan zetten als ik zelf aan het schrijven ben.

Meer vuurrode honden

Wat ik minder geslaagd vind, is de selectie van het werk uit de bundels *Hemels en Vergeefs* en *De Werkelijkheid*. Voor mij is het voorgelezen werk soms teveel op de grap geschreven. Sterker vind ik de gedichten die me meenemen op een stroom van beelden. Die bedoeld zijn om me te raken en niet toewerken naar een *punchline*. Een moment waarop ik met gesloten ogen zit te genieten, is tijdens één van de gedichten uit de verzameling *Weerberichten*. Toon Tellegen opent het gedicht met de regels:

'Niet de zon zal om 5 uur 24 opgaan, maar een hond,
een vuurrode hond
die langs de hemel omhoog zal klimmen, een ijzeren ketting
om zijn hals, en zal grommen tegen de wolken, die haastig plaats
voor hem zullen maken.'

Voor mij mag de zwaarte van het programma meer bij dit soort werk liggen. Dit is natuurlijk een smaakwestie pur sang, maar ik vind dat hierbij de combinatie van de muziek en de voordracht het meest tot zijn recht komt.

Een welverdiend applaus

Al had ik hier en daar wat andere keuzes gemaakt, toch vind ik *Hemels en Vergeefs* een geslaagd programma. De momenten waarop ik echt ben geraakt, compenseren ruimschoots de momenten waarop ik even afhaak. Voor de echte Toon Tellegen fan is dit een absolute aanrader en voor de twijfelaars: ga ook maar gewoon. Al is het maar voor het gedicht over de vuurrode hond.

<http://loodmagazine.nl/hemels-en-vergeefs/>